

Ενότητα 2^η

Η εκπαίδευση των παιδιών στην αρχαία Αθήνα

Κείμενο

Ἐν Ἀθήναις τούς παῖδας μετ' ἐπιμελείας διδάσκουσι καί νουθετοῦσι. Πρῶτον μὲν καί τροφός καί μήτηρ καί παιδαγωγός καί αὐτός ὁ πατήρ ἐπιμελοῦνται ὅπως βέλτιστος γενήσεται ὁ παῖς, διδάσκοντες ὅτι τό μὲν δίκαιον, τό δέ ἄδικον καί τόδε μὲν καλόν, τόδε δέ αἰσχρόν ἐστί. Εἶτα δέ, ἐπειδάν οἱ παῖδες εἰς ἡλικίαν ἔλθωσιν, οἱ γονεῖς εἰς διδασκάλων πέμπουσιν, ἔνθα οἱ μὲν γραμματισταί ἐπιμελοῦνται ὅπως γράμματα μάθωσιν καί τά γεγραμμένα ἐννοῶσι, οἱ δέ κιθαρισταί τῷ κιθαρίζειν ἡμερώτερος αὐτούς ποιεῖν πειρῶνται καί τὰς τῶν παιδῶν ψυχὰς πρὸς τόν ῥυθμόν καί τήν ἁρμονίαν οἰκειοῦσι. Ἔτι οἱ παῖδες ἐν γυμνασίοις καί παλαίστρας φοιτῶσιν, ἔνθα οἱ παιδοτρίβαι βελτίω τά σώματα αὐτῶν ποιοῦσι, ἵνα μή ἀναγκάζονται ἀποδειλιάν διὰ τήν τῶν σωμάτων πονηρίαν.

Μετάφραση

Στην Αθήνα με φροντίδα διδάσκουν και νουθετούν τα παιδιά. Πρώτα και η παραμάνα και η μητέρα και ο παιδαγωγός και ο ίδιος ο πατέρας φροντίζουν πώς θα γίνει πολύ καλό το παιδί διδάσκοντας ότι το ένα είναι δίκαιο, το άλλο άδικο, αυτό μεν ωραίο, το άλλο άσχημο. Έπειτα, όταν τα παιδιά φτάσουν στην κατάλληλη ηλικία, οι γονεῖς τα στέλνουν στα σπίτια των δασκάλων, όπου οι δάσκαλοι της γραφής και της ανάγνωσης φροντίζουν, να μάθουν γράμματα και να καταλαβαίνουν αυτά που είναι γραμμένα, ενώ οι δάσκαλοι της μουσικής προσπαθούν με το να παίζουν λύρα να κάνουν αυτά πιο ήρεμα και εξοικειώνουν τις ψυχές των παιδιών με το ρυθμό και την αρμονία. Ακόμα τα παιδιά συχνάζουν στα γυμναστήρια και στις παλαίστρες, όπου οι δάσκαλοι της γυμναστικής κάνουν καλύτερα τα σώματα τους, για να μην αναγκάζονται να δειλιάζουν εξαιτίας της κακής σωματικής κατάστασης.

Πλάτων, Πρωταγόρας 325c – 326c (ελεύθερη διασκευή)